

Warszawa, dnia 31 grudnia 2015 r.

Poz. 2367^{*)}

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych

Na podstawie art. 6 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenia określa:

- 1) formy działań informacyjnych podejmowanych wobec zobowiązanego zmierzających do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, przypadki, w których mogą być te działania podejmowane, oraz sposób ich ewidencjonowania;
- 2) elementy, jakie powinno zawierać wezwanie do złożenia oświadczenia oraz oświadczenie o posiadanym majątku lub źródłach dochodu;
- 3) tryb postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

§ 2. Wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych.

§ 3. W przypadku gdy zachodzi konieczność wystawienia tytułu wykonawczego na zobowiązanego i jego małżonka na podstawie art. 27c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zwanej dalej „ustawą”, przepisy rozporządzenia dotyczące zobowiązanego mają również zastosowanie do małżonka zobowiązanego.

§ 4. 1. Wierzyciel może podejmować działania informacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, w przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej.

2. Działania informacyjne, o których mowa w ust. 1, są podejmowane w formie pisemnej, dźwiękowej lub graficznej w szczególności przez: internetowy portal informacyjny, krótką wiadomość tekstową (sms), e-mail, telefon, faks.

3. Działania informacyjne, o których mowa w ust. 1, są rejestrowane w postaci papierowej lub elektronicznej przez wskazanie, w szczególności:

- 1) formy działania informacyjnego;
- 2) daty podjęcia działania informacyjnego.

§ 5. Wezwanie zobowiązanego do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku lub źródłach dochodu, zawiera:

- 1) podstawę prawną wezwania;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1900).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 87, 211, 218, 396, 539, 774, 978, 1269, 1311, 1322, 1419 i 1649.

^{*)} Ostatnia pozycja w 2015 r.

- 2) nazwę wierzyciela i adres jego siedziby lub jego jednostki organizacyjnej;
- 3) datę wystawienia wezwania;
- 4) nazwę albo imię i nazwisko zobowiązanego, do którego jest kierowane, adres jego siedziby albo miejsca zamieszkania oraz inne dane identyfikacyjne, o ile są znane wierzycielowi;
- 5) wysokość i rodzaj należności pieniężnej, okres, którego należność dotyczy, wysokość odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej naliczonych na dzień wystawienia wezwania, o ile są wymagane – w zakresie których wierzyciel zamierza odstąpić od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych na podstawie art. 6 § 1c ustawy;
- 6) wezwanie do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku lub źródłach dochodu;
- 7) termin do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku lub źródłach dochodu;
- 8) imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz podpis osoby działającej z upoważnienia wierzyciela.

§ 6. Oświadczenie o posiadanym majątku lub źródłach dochodu zawiera:

- 1) datę oświadczenia;
- 2) nazwę albo imię i nazwisko zobowiązanego, adres jego siedziby albo miejsca zamieszkania oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli zobowiązany taki numer posiada;
- 3) informację o posiadanych:
 - a) nieruchomościach zawierającą: miejsce położenia nieruchomości, w tym również mającej miejsce położenia na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, powierzchnię, stan prawny, obciążenia tej nieruchomości, numer księgi wieczystej lub numer zbioru dokumentów, oznaczenie sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej lub sądu, w którym znajduje się zbiór dokumentów, rodzaj współwłasności, wysokość udziału oraz dane współwłaścicieli, jeżeli występują,
 - b) rzeczach ruchomych, jeżeli przybliżona wartość rzeczy ruchomej wynosi ponad 1000 zł, zawierającą: rodzaj i inne dane identyfikacyjne rzeczy ruchomej, obciążenia tej rzeczy ruchomej, miejsce, w którym się znajduje, w tym również na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, oznaczenie podmiotu, w którego władaniu się znajduje (nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu siedziby albo miejsca zamieszkania, w tym również na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego), rodzaj współwłasności, wysokość udziału oraz dane współwłaścicieli, jeżeli występują,
 - c) prawach majątkowych, w tym wierzytelnościach pieniężnych, zawierającą: oznaczenie prawa majątkowego, obciążenia tego prawa, wskazanie podmiotu będącego dłużnikiem zobowiązanego (nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu siedziby albo miejsca zamieszkania, w tym również na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego), oznaczenie właściwego rejestru, w którym zostało ujawnione prawo, rodzaj współposiadania, wysokość udziału i dane współposiadaczy, jeżeli występują, a także numer księgi wieczystej oraz oznaczenie sądu właściwego do prowadzenia tej księgi, jeżeli wierzytelność została zabezpieczona hipoteką,
 - d) środkach pieniężnych zawierającą: określenie wysokości i waluty, miejsce, w którym się znajdują, w tym również na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, oznaczenie podmiotu, w którego władaniu się znajdują, rodzaj współwłasności, wysokość udziału oraz dane współwłaścicieli, jeżeli występują;
- 4) informację o źródłach dochodu zawierającą: oznaczenie źródła dochodów, wysokość dochodów, wskazanie podmiotu obowiązującego do świadczenia względem zobowiązanego (nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu siedziby albo miejsca zamieszkania, w tym również na terytorium państwa członkowskiego lub państwa trzeciego);
- 5) podpis zobowiązanego.

§ 7. 1. Wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej.

2. W przypadku podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w § 4, wierzyciel może przesłać upomnienie nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż 21 dni od dnia, w którym podjęto te działania.

3. Wierzyciel przesyła niezwłocznie upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

§ 8. 1. Upomnienie zawiera w szczególności:

- 1) nazwę wierzyciela i adres jego siedziby lub jego jednostki organizacyjnej;

- 2) datę wystawienia upomnienia;
- 3) nazwę albo imię i nazwisko zobowiązanego, do którego jest kierowane, adres jego siedziby albo miejsca zamieszkania oraz inne dane identyfikacyjne, o ile są znane wierzycielowi;
- 4) wskazanie:
 - a) wysokości i rodzaju należności pieniężnej, którą należy uiścić, oraz okresu, którego dotyczy,
 - b) rodzaju i wysokości odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej naliczonych na dzień wystawienia upomnienia, o ile są wymagane, oraz stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki,
 - c) sposobu zapłaty należności pieniężnej,
 - d) wysokości kosztów upomnienia;
- 5) wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia;
- 6) pouczenie, że w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego powstaje obowiązek uiszczenia kosztów egzekucyjnych, które zaspokajane są w pierwszej kolejności;
- 7) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby działającej z upoważnienia wierzyciela.

2. Upomnienie może dotyczyć więcej niż jednej należności pieniężnej, jeżeli są one należne od tego samego zobowiązanego.

§ 9. Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

§ 10. 1. W przypadku ustalenia przez wierzyciela innych danych niż wynikające z tytułu wykonawczego, niezbędnych do wszczęcia i prowadzenia egzekucji administracyjnej, wierzyciel przekazuje organowi egzekucyjnemu tytuł wykonawczy wraz z informacją zawierającą te dane dotyczące w szczególności:

- 1) okoliczności, na podstawie których ustalono właściwość miejscową organu egzekucyjnego w sposób określony zgodnie z art. 22 § 3 albo § 3a ustawy;
- 2) imienia i nazwiska oraz adresu miejsca zamieszkania przedstawiciela ustawowego zobowiązanego, opiekuna albo kuratora;
- 3) posiadanego majątku lub źródeł dochodu, o których mowa w § 6 pkt 3 i 4;
- 4) w przypadku wystąpienia o udzielenie pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289 oraz z 2015 r. poz. 211) – daty uzupełnienia i wysłania przez centralne biuro łącznikowe wniosku o udzielenie informacji lub powiadomienie, do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego oraz numerów wniosków organu wnioskującego i organu współpracującego zawartych w numerze referencyjnym tego wniosku o udzielenie informacji lub powiadomienie;
- 5) numeru i daty postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wydanego na podstawie art. 59 § 2 ustawy oraz ujawnionych składników majątkowych lub źródeł dochodu zobowiązanego przewyższających kwotę wydatków egzekucyjnych;
- 6) numeru i daty zawiadomienia o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji lub postanowienia o nieprzystąpieniu do egzekucji oraz ujawnionych składników majątkowych lub źródeł dochodu zobowiązanego przewyższających kwotę wydatków egzekucyjnych.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć więcej niż jednego tytułu wykonawczego w odniesieniu do tego samego zobowiązanego.

§ 11. Jeżeli wierzyciel będący jednocześnie organem egzekucyjnym, o którym mowa w art. 19 § 2 ustawy, nie jest właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę zobowiązanego, przekazuje tytuł wykonawczy do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego celem prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

§ 12. 1. Wierzyciel może sporządzić tytuł wykonawczy za pomocą aplikacji do tworzenia formularza tytułu wykonawczego udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Do tytułu wykonawczego przekazanego organowi egzekucyjnemu w postaci papierowej wierzyciel dołącza jego odpisy w liczbie po jednym egzemplarzu dla każdego zobowiązanego. Jeden egzemplarz tytułu wykonawczego wierzyciel może pozostawić w aktach sprawy.

3. W przypadku wystawienia tytułów wykonawczych obejmujących należności pieniężne objęte jednym upomnieniem, koszty upomnienia uwzględnia się w jednym z tych tytułów wykonawczych.

4. Wierzyciel w tytule wykonawczym może nie zamieszczać objaśnień dotyczących sposobu jego sporządzenia.

§ 13. 1. Przekazywanie w sposób, o którym mowa w art. 26 § 1c ustawy, tytułu wykonawczego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu wraz z informacją, o której mowa w § 10, odbywa się przez elektroniczną skrzynkę podawczą wierzyciela i organu egzekucyjnego.

2. W przypadku przekazania, o którym mowa w ust. 1, doręczanie kolejnych pism pomiędzy wierzycielem i organem egzekucyjnym w postępowaniu egzekucyjnym może odbywać się w ten sam sposób.

3. Wierzyciel może wystąpić do organu egzekucyjnego z wnioskiem o doręczanie mu pism sporządzonych w postępowaniu egzekucyjnym w sposób wskazany w ust. 1, także w przypadku przekazania do organu egzekucyjnego tytułu wykonawczego w postaci papierowej.

§ 14. W przypadku gdy organem egzekucyjnym jest naczelnik urzędu skarbowego, tytuły wykonawcze, przekazywane w sposób, o którym mowa w art. 26 § 1c ustawy, sporządza się w formie danych wskazanym w instrukcji zamieszczonej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Izby Skarbowej w Szczecinie.

§ 15. 1. Wierzyciel niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny o:

- 1) zmianie wysokości należności pieniężnej objętej tytułem wykonawczym wynikającej z jej wygaśnięcia w całości lub w części, w szczególności gdy wygaśnięcie jest wynikiem:
 - a) wyegzekwowania jej przez inny organ egzekucyjny,
 - b) korekty dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1 ustawy, powodującej zmniejszenie wysokości należności pieniężnej,
 - c) przedawnienia należności pieniężnej,
 - d) zapłaty do wierzyciela egzekwowanej należności pieniężnej;
- 2) zdarzeniu powodującym zawieszenie lub umorzenie postępowania egzekucyjnego;
- 3) zdarzeniu powodującym ustanie przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
- 4) okresie, za który nie nalicza się odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej w wyniku zdarzeń zaistniałych po dniu wystawienia tytułu wykonawczego;
- 5) uzyskanej informacji o zobowiązanym i jego majątku w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji administracyjnej.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) datę jego wystawienia;
- 2) nazwę wierzyciela i adres jego siedziby lub jego jednostki organizacyjnej;
- 3) nazwę albo nazwisko i imię zobowiązanego oraz adres jego siedziby albo miejsca zamieszkania;
- 4) numer i datę wystawienia tytułu wykonawczego;
- 5) wskazanie okoliczności, o której mowa w ust. 1, i termin zaistnienia zdarzenia;
- 6) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby działającej z upoważnienia wierzyciela.

§ 16. 1. Jeżeli zachodzi konieczność prowadzenia egzekucji przez więcej niż jeden administracyjny organ egzekucyjny, wierzyciel przekazuje dalszy tytuł wykonawczy do organu egzekucyjnego właściwego do zastosowania środków egzekucyjnych, do których organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne nie jest właściwy, z wnioskiem o nadanie klauzuli o skierowaniu dalszego tytułu wykonawczego do egzekucji administracyjnej i zastosowanie środków egzekucyjnych wskazanych przez wierzyciela.

2. Wierzyciel wraz z dalszym tytułem wykonawczym przekazuje jednocześnie organowi egzekucyjnemu właściwemu do zastosowania środków egzekucyjnych informację zawierającą:

- 1) oznaczenie organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie egzekucyjne;
- 2) dane zobowiązanego, jeżeli uległy zmianie po wystawieniu tytułu wykonawczego;
- 3) wysokość dochodzonej należności pieniężnej, w tym odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej i kosztów upomnienia, należnych na dzień sporządzenia tej informacji, a jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym – kosztów egzekucyjnych.

3. Wierzyciel informuje organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne o skierowaniu dalszego tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego właściwego do zastosowania środków egzekucyjnych.

§ 17. 1. Jeżeli zachodzi konieczność prowadzenia egzekucji przez sądowy organ egzekucyjny, wierzyciel kieruje dalszy tytuł wykonawczy do administracyjnego organu egzekucyjnego, którego czynności egzekucyjne doprowadziły do zbiegu egzekucji, z wnioskiem o nadanie klauzuli o skierowaniu dalszego tytułu wykonawczego do egzekucji administracyjnej oraz przekazanie dalszego tytułu wykonawczego do właściwego sądowego organu egzekucyjnego.

2. Przepisy § 16 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 18. W zmienionym tytule wykonawczym wierzyciel wskazuje wysokość należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej oraz kosztów upomnienia należnych na dzień wystawienia zmienionego tytułu wykonawczego. W zmienionym tytule wykonawczym wskazuje się również dane dotyczące pozostałych należności pieniężnych, które nie uległy zmianie.

§ 19. Do zmienionego tytułu wykonawczego stosuje się odpowiednio przepisy § 12–17.

§ 20. Do dalszego tytułu wykonawczego stosuje się odpowiednio przepisy § 10, § 12 ust. 1, ust. 2 zdanie drugie, ust. 3 i 4, § 13–15 i § 18.

§ 21. 1. W razie utraty tytułu wykonawczego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej wierzyciel ponownie wystawia tytuł wykonawczy i przekazuje go do organu egzekucyjnego.

2. W ponownie wystawionym tytule wykonawczym wierzyciel wpisuje numer utraconego tytułu wykonawczego oraz dzień, w którym ponownie wystawił tytuł wykonawczy.

§ 22. Przepisy § 16 ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku, w którym wierzyciel będący jednocześnie organem egzekucyjnym właściwym do stosowania w ograniczonym zakresie środków egzekucyjnych wystawił tytuł wykonawczy, na podstawie którego zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne przed dniem 21 listopada 2013 r. i nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, z tym że zamiast dalszego tytułu wykonawczego wierzyciel przekazuje do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego odpis tytułu wykonawczego.

§ 23. Do informacji, o której mowa w § 16 ust. 2, przekazanej do organu egzekucyjnego wraz z dalszym tytułem wykonawczym przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.³⁾

Minister Finansów: *P. Szalamacha*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. poz. 656), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269, 1513 i 2184).